

PER UNA ESGLÉSIA HOSPITALÀRIA

Miquel Àngel
Limón Pons

Un amic ben estimat de Barcelona em fa uns missatges, d'aquests fulgurants i immediats que són avui tan comuns a les xarxes socials. Pel Mediterrani ha travessat una tempesta ferotge que ha provocat molts de danys materials a cases, passeigs marítims, jardins, cotxes i teulades. A més, ha omplert els hospitals amb gripes, bronquitis i altres alarmes de salut. El panorama, en efecte, se'n ha afeixugat de pluges interminables, neu arran de mar i vents forassenyats, en alguns moments fins a la follia paisatgística.

Allò, però, que més m'ha emocionat, humanitàriament parlant, és la funció d'acolliment física que han donat les esglésies a una legió de desnonats i de desheretats de la terra. «Temples contra el fred», és el lema que hom pot extreure'n de l'onada hivernal que ens ha colpit aquests dies, a banda i banda del mar. En una parròquia barcelonina, en el bell mig de la pluja insistint i de la caiguda dels termòmetres a límits de glaç pur, fins a 66 indigents hi han trobat cobro per passar-hi la nit inhòspita, de ben bé disset nacionalitats distintes, la majoria de nacions centreuropees i orientals.

De seguida que m'he fet càrrec del missatge del meu amic català, el cor se m'ha obert com una flor de primavera, per com he comprovat una de les missions substantives de la nostra confessió catòlica. Històricament, les pa-

Persones acollides a la parròquia Santa Anna de Barcelona per l'onada del fred. FOTO EL PUNT AVUI

És en el bell mig de determinades crisis públiques que hom comprova la permanència històrica de l'Església com a comunió en el credo

rròquies i els temples han actuat de lloc franc per pal·liar els patiments humans, així els físics com els socials i els espirituals. Hi ha alguna cosa mèdica, diríem, en la raó de ser de les religions: guarir i consolar hi són en la base mateixa del missatge evangèlic. Però no hi manca mai, vista la història de l'Església Catòlica, el precepte d'aver de donar i de compartir. I, en efecte, les admirables construccions arquitectòniques que s'han anat bastint en el transcurs dels segles, en forma de parròquies, oratoris, ermites o catedrals, també han de conservar una

funció hospitalària, dit ara en el sentit més etimològic de la paraula.

Si l'Església contemporània, enmig d'un món de secularització prou asfixiant, manté viu i pulcre el seu bon nom social, crec que hauré d'atribuir-ho a la tasca hospitalària que desplega, ahir, avui i demà. Una dimensió, aquesta, que els nostres bons ministres i servidors saben a bastament

que sempre ha de fer-se visible en una doble dimensió, sovint desplegada en paral·lel i sense exclusions. D'una banda, per donar teulada als sensellar; i, d'altra, per atiar el calor confortable de l'Evangeli als cors congelats que, sovint, provoca la vida contemporània.

És en el bell mig de determinades crisis públiques que hom comprova la permanència històrica de l'Església com a comunió en el credo. No importa que les persones que d'ella reben l'empara mantenguin una fidelitat dèbil o escassa; o que, al capdavall, no hi hagi correspondència dels qui han estat beneficiats. Aquesta no és la dialèctica que la mou des de fa dos mil anys, no. El demble, més bé, és un altre: ser hospitalaris sempre i en tota circumstància, sense esperar res a canvi: donar a Jesús com a teulada de l'esperit; i donar sostre i parets als qui no tenen llar per a aixoplugar-se de les tempestes d'hivern.

ALGO MÁS DEL TROCADERO

Margarita
Caules
Cronista

Una vez más, debo agradecer a Josep Portella su búsqueda de acontecimientos, bien sean políticos, festivos, i *Déu sap que*.

En este viernes 20 de enero de frío y lluvioso añadir a su escrito, que siempre escuché a los mayores, comentar que la época de los italianos, en Mahón se vivieron miedos, muchos miedos de muchas clases por su manera de ser tan parecida a los latinos, iban guapos y chulos, prepotentes y *armaven batalla por un tres i un no res*. Ignoro si mi relato tiene que ver con el dato que apunta, pero hubo una noche y otras muchas que los vecinos de las plantas bajas de las casas comprendidas en la calle Santa Catalina desde la esquina de San Sebastián a San Nicolas, colocaban *es canteranos* tras de las puertas.

Hará un año y medio o dos, que me llamaron de la embajada española en Roma interesándose por personas entre otras cosas ya que estaban recopilando para escribir un libro de los supervivientes del acorazado «Roma» e inesperadamente se habían encontrado con datos muy desagradables entre ellos un marinero que por lo visto había sido el amante (hoy ya se puede decir) del propietario del cabaret Miguel Guardia al que siempre recordaré con gran respeto por su manera de ser tan caballerosa.

Me explicaron que fue encarcelado y disponían de documentos de la policía que detallaba que vivía en ¿? No sabían dónde pero por los datos que me dieron, pondría la mano en el fuego y no me quemaría se trataba del piso alto del local del Trocadero. Aquel marinero dejó escrito detalles de su protector que lo situaban en el lugar, una preciosa estancia de película, que de interesar ya explicaré. El dato es que el marinero disponía de un revolver o pistola regalo de su protector para protegerse de cierto oficial español que también estaba enamorado *den Miquel* y le hacía la vida imposible, el italiano *tenia un mal beure* y las peleas eran de consideración, mucho mas que cuando años más tarde amarraban en el puerto de Mahón buques y escudras americanas, que todos recordarán.

Por último un recuerdo a los italianos, que los hubo, que contrariamente a los referidos supieron transmitir bellos momentos a las viudas de la guerra española, estas habían cerrado los salones de sus casas y gracias a los jefes y altos mandos italianos las abrieron de nuevo, colocaron sillerías, vajillas y cristalerías sobre hermosas mantelerías y los banquetes no cesaron incluso los cuartetos del momento eran contratados ofreciendo bailes de sociedad. No tan solo se trataba de viudas, las había que desconocían el paradero de sus maridos, novios, etc.

Josep, en cuanto mezclar el Trocadero como casa de prostitución, en otro momento ya lo hablaremos, ahora no disponga de tiempo debo bajar a ordeñar las vacas.

EL PAPER DE L'IME EN LA RECUPERACIÓ DEL PATRIMONI ARTÍSTIC DE MENORCA

Guillem Sintès
Espasa
Historiador, Institut
Menorquí d'Estudis

Havien acabat les mostres de les exposicions *Giuseppe Chiesa* i el seu temps (juliol i agost de 1985) i *Pasqual Calbó, la pintura cosmopolita de segle XVIII* (juliol de 1987) quan l'amic Josep Miquel Vidal Hernández em va comentar si volia presentar el meu currículum per formar part de la secció d'Història, del recent nascut Institut Menorquí d'Estudis.

Com no podia ser d'altra manera, li vaig dir que sí, i més quan les col·legues amb qui havia fet aquestes feines de recerca que s'han assenyalat (na Cristina Andreu Adame i n'Àngels Hernández Gómez) tam-

bé hi varen ser convidades. Tenia l'esperança, com així va ser, que podíem continuar col·laborant amb noves feines i treballs conjunts.

♦♦ AMB EL SUPORT DEL IME, vàrem tirar endavant la investigació que va culminar amb la publicació a la *Enciclopèdia de Menorca* dels toms corresponents a la Història de l'Art. Van ser molts d'anys de cerques d'arxiu, de veure i estudiar molts de quadres amb les seves pinzellades i, a més, vam tenir la oportunitat de conèixer moltes col·leccions particulars que ens varen obrir les seves portes (amb molts dels seus actuals propietaris i, gràcies a la feina feta, ens uneix una bona amistat): el resultat va ser la obra de síntesi esmentada.

També amb l'esperit de divulgació habitual de l'entitat, juntament amb la Secció de Ciències Socials, vàrem organitzar unes jornades sobre *Economia i Art*, tema inno-

vador en el seu moment, i que va tenir bastant d'èxit -sobretot la primera- i va ser una manera d'apropar dues disciplines aparentment llunyanes.

Sense dubte, tot es pot millorar, però el que sí que és cert és que, sense el suport del IME, aquesta feina i moltes altres que s'han portat a terme, no s'haurien pogut fer.

Enguany és any de celebracions, perquè també es celebren els dos-cents anys de la mort de Pasqual Calbó i Caldés, un dels més insignes pintors que Menorca ha donat al llarg de la història. En aquests dies tots els membres de la Comissió de l'any Calbó, nomenats pel Consell Insular de Menorca, hem fet i feim feina per tirar endavant els esdeveniments que considerem que donaran a conèixer elements nous de la vida i l'obra d'aquest artista. I, com no podia ser d'altra manera, l'IME s'hi troba ben present.